

TOVERITAR

The State Historical Society

This issue of the Toveritar contains no articles such as require an affirmed translation according to Act of Oct. 15th, 1917.

No. 40. PAINOS 10,179 Tiistaina, Lokakuun 4 p.—Tuesday, October 4th. 1921—Yhdestoista Vuosik.

Naisen Asema Kapitalistisessa ja Sosialistisessa Yhteiskunnassa

Jos historian valossa silmällemme naisen asemaa eri kehityskausien aikana ja eri kansojen keskuudessa, huomaamme siinä miltei poikkeuksetta yleisenä piirteenä sen seikan että nainen on aina ollut joko enemmän tai vähemmän miehen orjana. Perhe ja koti, siinä naisen maailma. Tämä on ollut yleinen mieltä näihin päiviin asti myöskin naisten keskuudessa. Kodin ulkopuolelta ei nainen tiennyt eikä halunnutkaan tietää kerrassaan mitään.

Kun huori tyttö meni naimisiin, joutui hän täydellisesti miehensä hoidukseen ja alamaisuuteen. Hänellä ei saanut olla omaa tahtoa, ei omia rahoja ja voidaan sanoa ei omaa käsityskantaakaan, vaan täytyi hänen tottua olemaan kuten hänen valtiaansa häntä tahtoi pitää.

Tästä alennustilasta huolimatta suoritti nainen, joskin tiedottomasti, sangen suurta osaa perhettensä ja yhteiskuntaa kohtaan.

Hänellä oli mitä erilaisimmat tehtävät ja velvollisuudet. Pääsi tavallisia taloustoimia, kuten ruuanlaittoa, leipomista ja vaatteiden ompelamista perheellensä, valmisti hän tuotteita myöskin myyntiä varten. Hän kehräsi, kutoi, neuloi sukkaa, virkkasi pitsejä, valmisti voita, savusti lihaa jne., jota sitten voitiin viedä torille myytäväksi.

Mitä ahkerammin nainen, perheenäiti, työskenteli, sitä paremmin eli talonpoikais- ja käsityöläisperhe. Tästä perheenäitien työstä voitti koko yhteiskuntatalous.

Mutta kapitalismin kehittyessä, teollisuustuotteiden tultua käytäntöön oli siitä seurauksena, että kotiteollisuus kävi kannattamattomaksi. Sen mikä ennen valmistettiin perheissä kotitarpeeksi ja osittain myytäväksi voi tehdasteollisuus tarjota melkoisesti halvemmalla. Perheestä näin ollen tuli vain kuluttaja eikä tuottaja.

Kaikkissa maissa missä hallitsee kapitalismi, missä nopeasti lisääntyvät palkkatyövoimaa käyttävät tehtaatt, siellä ovat myöskin työläisen elintavat ja elinehdot suuresti muuttuneet. Myöskin naisen on täytyntä astua ansiotyöhön kodin ulkopuolelle. Teollisuuskapitalismi jo alkuaikoinansa synnytti sen nurinkurisen tilanteen, että äiti ja lapset kävivät tehtaissa isän hoidossa kotona taloutta. Nykypäivien kapitalismi on niellyt tehtaisiin koko perheen. Yhä säännöllisempi on se ilmio kalkkialla, että miehen ansio ei yksin riitä perheen elättämiseen; myöskin äidin on astuttava tehtaahan portista sisälle. Vuosi vuodelta kasvaa niiden työväenluokan naisten luku, jotka joutuvat työskentelemään kodin ulkopuolella, tehtaissa, pesulaitoksissa, leipomoissa ja kaikenlaisissa päivätoissa. Jo ennen maailmansotaa Euroopan ja Amerikan valtioista suoritettut laskelmat osoittivat itsenäisesti työskentelevien naisten lukumäärän 60 miljoonaksi ja puolet näistä naisista olivat naimisissa olevia. Nykyisin, maailmansodan jälkeen ovat nämä numerot suuresti lisääntyneet. Kapitalismi on tehnyt siis naisen aseman entisestäänkin huonommaksi, suorastaan sietämättömäksi.

Astuessaan palkkatyöhön on naisen asema mieheen nähden jonkun verran itsenäistynyt, tullut riippumattommaksi; kapitalismi sen sijaan on hänet puristanut, kuten miehenkin rautakahleisiinsa.

Surkeata on perhe-elämä, kun naisen perheen äiti, joutuu olemaan 8—10 tuntia päivässä poissa kotoa.

Kotitalous jää ilman hoitoa. Lapset kasvavat ilman äidin valvovaa silmää enimmäkseen kaduilla, alttiina kaikille vaaroille ja huonoille talpumuksille. Kuinka moni työläisäiti onkaan saavuttanut ennenalkaisen haudan yrittäessään ylivoimaisesti suorittaa kolmea eri tehtävää, ansiotyötä miehen rinnalla, kotitalouden hoitoa ja lasten kasvatusta. Kapitalismi ei ole häntä armahtanut ja suojellut silloinkaan, kun hän on suorittanut suurinta ja pyhintä tehtäväänsä, valmistanut uuden ihmisen maailmaantuloa.

Kapitalistinen järjestelmä on saattanut naisen hartolle raskaamman taakan, se on muuttanut hänet palkkatyöläiseksi keventämättä hänen työtään taloudessa ja äidin tehtävissä. Hänen elämänsä täyttää synkkyys ja harmaus toivoton huokaus kotoaan hänen rinnastaan. Hänen

kyyneleensäkin eivät enää voita häntä keventääkseen.

Naisen osa on aina ollut karvas, mutta niin vapoton ja raskas ei naisen elämä koskaan ole ollut, kuin nykyisin miljoonien työläisnaisten ollessa kapitalismin ikeen alla, tehdasteollisuuden tuotannon päästessä kukoistamaan.

Kommunistisessa yhteiskunnassa tulee jokaisella kansalaisella olemaan samat oikeudet ja velvollisuudet. Myöskin nainen vapautettuna erikoishuplilta, saa astua tasa-arvoisena miehen rinnalla suorittamaan yhteiskunnallista velvollisuuttansa, talpumuksiensa mukaisesti.

Tulevassa yhteiskunnassa kotitöus häviää. Se väistyy syrjään yhteiskunnallisen talouden tieltä. Sen sijaan, että työläisäiti itse siistisi asuntonsa, tulevat sitävarten asetetut työläiset sen tekemään joka kodissa. Työläisnainenkin tulee täten saamaan nauttia kaikista elämän tarjoamista mukavuuksista ja eduista, jotka ennen ovat olleet ainoastaan yhteiskunnan loiseläjien, herrasnaisten nautittavina.

Myöskin rasittavasta alituisesta ruuanlaitosta vapautetaan perheen äiti. Laajassa mittakaavassa tullaan järjestämään yhteiskunnallisia keukseittaita ja ruokaloita, joissa ammattitaitoiset ruuanlaittajat valmistavat kaiken. Vanhan järjestelmän aikana joutui jokainen työläisäiti valmistamaan ruokaa huolimatta siitä, onko hänellä siihen halua ja edelly-

tyksiä tai ei. Sitten järjestetään keskuspesulaitoksia koneellisine apu keinoineen. Näihin perheet voivat jättää vaatteensa pestäväksi; niistä ne saadaan siistittynä ja korjattuina takaisin. Tällä tavoin häviää kotitalous kommunistisen yhteiskunnan valitessa. Työläisnaisen ei suinkaan tarvitse surra sen häviötä, sillä sen kautta vapautetaan nainen kotiorjuudesta, hänen elämänsä tehdään sen kautta rikkaammaksi, hoisemmaksi ja vapaaksi. Hänellekin riittää aikaa ja tilaisuutta itsensä kehittämiseen kirjallisuuden avulla, sekä nauttimaan taiteesta ja muista elämän tarjoimista huvituksista.

Mikä ennen sitoi työläisäidin kotiorjuuteen, oli myöskin pienten lasten hoito. Työväen valtiossa on tämäkin haara järjestetty yhteiskunnallisesti. Kapitalistisessa yhteiskunnassa vanhemmat harvoin parhaimmilla ponnistuksillakaan kykenevät täyttämään vanhempien velvollisuudet. Pienillä työpalkoilla he eivät saa heille riittävästi ruokaa ja vaatteita. Elämänuhoiten painostamina eivät he jaksa kiinnittää huomiota heidän kasvatuksensa, eikä heillä ole siihen aikaaakaan. Yksi huone ahdas ja likainen, joka tavallisesti edustaa kotia ja jossa vielä useasti oloista johtunut eripuruisuus vallitsee, ei suinkaan ole sopiva ilmanala lapsen sieluelämän kasvattamiselle. Kaikki nämä raskuudet ja kuormat pyrki kommunistinen yhteiskunta ottamaan vanhempien hartioilta yhteiskunnan haltuun. Neuvosto-Venäjällä, ensimmäisessä työväen valtiossa, on jo ryhdytty laajoihin toimenpiteisiin lasten kasvatuksen ja ylläpidon helpottamiseksi. Lastenkodit, seimet, lastentarhat, siirtolat, huollotat, sairaitten lasten parantolat, virkistyslaitokset, ja lasten ruokalat ovat selvänä todisteena siitä, että lasten huolto vähitellen tulee siirtymään vanhemmilta yhteiskunnan haltuun.

Kapitalistisessa valtiossa on myöskin jossain määrin havaittavissa laitoksia lasten huollon järjestämiseksi, mutta kapitalistiselle järjestelmälle on edullisinta, että sitä harjoitetaan ainoastaan määrättyyn pisteeseen. Kapitalistille on edullisempaa se, että vanhemmat ovat taloudellisesti ahtaissa oloissa, jolloin he perheensä, lasten tähden ovat pakotettut työskentelemään kapitalistin asettamilla ehdoilla, ovatpa ne millaisia tahansa. Senvuoksi sen harjoittama lastenhuolto rajoittuu hyväntekeväisyyteen äärimmäisessä hädässä oleville. Työväen valtiossa lasten huolto ja kasvatustarkoittaa sekä vanhemmille että lapsille tosionnea ja hyvinvointia.

Moneille äidille tuntuu ehkä vieraalta ajatus, että häneltä otettaisiin pois hänen lapsensa. Tässäkin ei ole alhetta pelkoon. Kommunistinen yhteiskunta ei suinkaan väkisin tahdo ottaa lasta äidiltä varsinkaan sen pien-

JEANNE LABOURBE

Kirj. Mikael Rutanen.

Sukusi helmi, kirkkahin, sä olt ja myös suloisin; älyä silmäs säteili ja otsas tyynnä väreili, ol' tahto uljaan sankarin sull' tytär kommunin!

Ja kommunaardein henki, tuon loi sieluhusi elon vuon. Tietä isien viittomaa, jot' urhoiin veri kaunistaa sä kuljit, rohkeest taistellen suur' tytär kommunin.

Sun lempeäsi Ranskan maan ei yksin saanut omistaa: myös Eurooppa ja Aasia, mit' onkin kansaa, helmoa heit' omanas sä lemmit ain' suur' tytär kommunin.

Jalaa, suurta työsi sun ol' ihmiskunnalle, sä kun tiet' ohjaelit oikeaan, min' kautta kansa onnen saa ja vapauden kultaisen, suur' tytär kommunin.

Sun henkes' suurta hekkua janosi kansat, maailma. Ja äänes kutsuen kun soi, sit' kuulematt' ken olla voi? — Oi lapsi parhain Ranskan maan, sä tytär kommunin.

Mutt' uljuus, jalous ei saa tok' maailmassa asustaa. Ei tosi onnen eestä työ, sen maahan riiston viitsä lyö ja kaataa urhon uljalmaan, suur' tytär kommunin.

Ja valkosudet Ranskan maan sun tuomitsivat — kuolemaan... Mutt' veres syyttäen nyt soi: — myös naisen murhata ne voi joit' johtaa vietit alhaiset. Suur' tytär kommunin.

Oi tytär suuri, kommunin, on liittynyt ja elän ain' sun nimes nimeen sankarin myös murhaajilles' muistuttain — suur' tytär kommunin!